Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Envanteri- ?li?ki Yap?s? (Y?YE-?Y)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Envanteri- ?li?ki Yap?s? (Y?YE-?Y)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32767

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Envanteri- ?li?ki Yap?s? (Y?YE-?Y), orijinal ad? Experiences in Close Relationships-Relationship Structures Questionnaire (ECR-RS) olan ölçe?in Türkçe uyarlamas?d?r. Bu envanter, bireylerin farkl? yak?n ili?kilerdeki (anne, baba, romantik partner, arkada? ve genel) ba?lanma stillerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçek, özellikle yeti?kin ba?lanmas?n?n iki temel boyutu olan **kayg?** ve **kaç?nma** düzeylerini, ili?ki hedefine özgü olarak de?erlendirme imkan? sunar. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe kültür ve dil ba?lam?nda geçerli ve güvenilir psikometrik özelliklere sahip oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Envanteri, Y?YE-?Y, Ba?lanma Teorisi, Yeti?kin Ba?lanmas?, ?li?ki Yap?lar?, Psikometrik Özellikler, Ölçek Uyarlamas?.

Yazarlar

Hatice Deveci ?irin, Rumeysa ?en Do?an.

Amaç

Y?YE-?Y'nin temel amac?, bireylerin ya?amlar?ndaki farkl? önemli ili?ki figürlerine (ebeveynler, romantik partnerler, arkada?lar) yönelik ba?lanma örüntülerini spesifik olarak ölçmektir. Bu ba?lama özgü ölçüm, ara?t?rmac?lar?n ve klinisyenlerin ba?lanma boyutlar?n?n ili?kiden ili?kiye nas?l farkl?l?k gösterdi?ini anlamalar?na olanak tan?r. Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Türk örnekleminde **yeti?kin ba?lanmas?** üzerine yap?lan ara?t?rmalara standart ve kar??la?t?r?labilir bir araç sa?lamay? hedeflemi?tir.

Yap?

Y?YE-?Y, **Ba?lanma Teorisi** çerçevesinde tan?mlanan iki temel yeti?kin ba?lanma boyutunu ölçmektedir: **Ba?lanma Kayg?s?** ve **Ba?lanma Kaç?nmas?**.

Ba?lanma Kayg?s?: Bu boyut, bireyin yak?n ili?kilerde terk edilme, reddedilme veya sevilmeme konusundaki a??r? endi?esini yans?t?r. Yüksek kayg? puanlar?, ki?inin partnerinin yak?nl???na ve tepkisine dair sürekli bir ?üphe duymas?yla ili?kilidir.

Ba?lanma Kaç?nmas?: Bu boyut, bireyin duygusal yak?nl?k ve ba??ml?l?ktan rahats?zl?k duyma e?ilimini ifade eder. Yüksek kaç?nma puanlar?, ki?inin yak?n ili?kilerde mesafeyi koruma, duygusal if?adan kaç?nma ve öz-yeterlili?e a??r? vurgu yapma e?ilimini gösterir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, her bir ili?ki figürü (anne, baba, romantik partner, arkada? ve genel) için bu iki boyutu ayr? ayr? de?erlendirir.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?nda, Y?YE-?Y'nin yap? geçerli?i incelenmi?tir. Yap?lan analizler, ölçe?in orijinal iki faktörlü yap?s?n? (Kayg? ve Kaç?nma) Türk kültüründe de ba?ar?l? bir ?ekilde korudu?unu göstermi?tir.

Uyarlama çal??mas?, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak gerçekle?tirilmi? ve ölçek maddelerinin teorik yap?ya uygun da??ld??? ve yeterli düzeyde yap?sal geçerli?e sahip oldu?u rapor edilmi?tir. Bu sonuçlar, Y?YE-?Y'nin Türkiye'deki bireylerin ba?lanma örüntülerini ölçme yetene?ine sahip oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Y?YE-?Y'nin güvenirli?i, iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) arac?l???yla de?erlendirilmi?tir. Uyarlama çal??mas?nda, her bir ili?ki formu (anne, baba, romantik partner, arkada? ve genel) için ayr? ayr? hesaplanan iç tutarl?l?k katsay?lar?n?n kabul edilebilir düzeyde oldu?u tespit edilmi?tir.

Bu yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçekteki 9 maddenin ilgili ba?lanma boyutunu (kayg? veya kaç?nma) tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve dolay?s?yla ölçe?in güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama sürecinde, ölçe?in psikometrik yap?s?n? do?rulamak amac?yla psikometrik özellikler çal??mas? kapsam?nda Faktör Analizi kullan?lm??t?r. Bu analizler, orijinal ECR-RS ölçe?inin temelini olu?turan iki faktörlü yap?n?n (Ba?lanma Kayg?s? ve Ba?lanma Kaç?nmas?) her bir ili?ki hedefi için ayr? ayr? do?ruland???n? ortaya koymu?tur. Bu yap?, bireylerin ba?lanma stillerindeki karma??k farkl?l?klar? yakalamak için kritik öneme sahiptir.

Ölçek

Test Türü: Uyarlama

Format: Be? ayr? ili?ki formundan olu?an öz bildirim envanteri (Anne, Baba, Romantik Partner, Arkada? ve Genel).

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal (?ngilizce).

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ya? Grubu: Belirtilmemi? (Genellikle 18 ya? ve üzeri).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'de ya?ayan Türkçe konu?an yeti?kin bireyler.

Test Metodolojisi: 7 dereceli Likert Ölçe?i kullan?larak yan?tlan?r:

1=Kesinlikle kat?lm?yorum

7=Kesinlikle kat?l?yorum

Her bir form 9 maddeden olu?maktad?r.

Anahtar Kelimeler

ECR-RS, Ba?lanma Kayg?s?, Ba?lanma Kaç?nmas?, Yak?n ?li?kiler, Yeti?kin Ba?lanmas?, Psikoloji, Türkiye Uyarlamas?.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Hatice Deveci ?irin

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanan kaynaklarda belirtilmemi?tir.

Kurumsal E-posta Adresi: haticedevecisirin@selcuk.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Selçuk Üniversitesi (Uyarlama çal??mas? s?ras?nda ilgili kurum).

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Türkçe uyarlama çal??mas? 2021 y?l?nda yay?nlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ticari olmayan akademik kullan?mlar için izinler ve ücretler konusunda sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: yakin-iliskilerde-yasantilar-envanteri-iliski-yapisi-yiye-iy-toad.pdf.

Kaynaklar

Deveci ?irin, H., & ?en Do?an, R. (2021). Psychometric Properties of the Turkish Version of the Experiences in Close Relationships-Relationship Structures Questionnaire (ECR-RS). SAGE Open. https://doi.org/10.1177/21582440211006056

Makalenin ba?lant?s?: journals.sagepub.com

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Envanteri- ?li?ki Yap?s? (Y?YE-?Y) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Her form (anne, baba, romantik partner, arkada? ve genel) 9 maddeden olu?maktad?r. Örnek maddeler:

Problemlerimi ve kayg?lar?m? genellikle bu ki?iyle konu?urum.

Bu ki?iye kolayca güvenirim.

Bu ki?inin beni gerçekten önemsemedi?inden s?k s?k endi?e duyar?m.

ARABPSYCHOLOGY.COM